

Biedrība "Bezizmešu mobilitātes atbalsta biedrība"

Dārziema iela 60E, Rīgā, LV-1073

Reģ. Nr.40008146081

e-pasts: info@bimab.lv

www.bimab.lv

08.01.2021. Nr. 1/2021

Ekonomikas ministrija

pasts@em.gov.lv,

Helena.Rimsa@em.gov.lv

Par likumprojektu "Transporta enerģijas likums"

(EMLik_141220_TEL.docx)

Biedrības "Bezizmešu mobilitātes atbalsta biedrība" (turpmāk – BIMAB) ieteikumi likumprojekta "Transporta enerģijas likums" (turpmāk – Likumprojekts) pilnveidošanai:

1) Likumprojekta 1.panta 39.punktu precizēt atbilstoši šādiem apsvērumiem:

1.1. tā kā Likumprojektā, atbilstoši uzlādes punktu darbības organizēšanas kritērijiem, ir definēts tikai "publiski pieejams uzlādes punkts" (1.panta 29.punkts), 1.panta 39.punktu **papildināt ar "publiski pieejamu"**;

Attīstot attiecīgo tiesību aktu sistēmu, ieteicams paredzēt arī puspublisku jeb daļēji publiski pieejamu uzlādes punktu, kā arī individuālu jeb privātu uzlādes punktu regulējumu.

1.2. tā kā nav skaidri noteikts fiziskas personas statuss uzlādes pakalpojuma sniegšanā, tad no 1.panta 39.punkts **izslēgt "fiziska"**;

1.3. lai novērstu pārlietu administratīvo slogu, kā arī nemazinātu vēlmi izveidot uzlādes punktus, 1.panta 39.punktu **papildināt ar uzlādes punktu skaita nosacījumu "divos vai vairākos uzlādes punktos, kas neatrodas vienā adresē"**.

Apkopojot vēstules 1.1., 1.2. un 1.3.punktā izteiktos ieteikumus, Likumprojekta 1.panta 39.punktu **izteikt šādā redakcijā:**

"39) **publiski pieejamu uzlādes punktu operators** – juridiska persona, kas sniedz elektrotransportlīdzekļu uzlādes pakalpojumu uz līgumiska pamata, tostarp citu pakalpojumu sniedzēju vārdā, divos vai vairākos uzlādes punktos, kas neatrodas vienā adresē."

- 2) izvērtēt termina "uzlādes stacija" lietojuma lietderību Likumprojektā vai citos tiesību aktos;

Ar MK 2017.gada 22.aprīļa rīkojumu Nr.202 apstiprinātajā "Alternatīvo degvielu attīstības plāns 2017.–2020. gadam" ietverta definīcija: "Uzlādes stacija ir infrastruktūras objekts, kurā ir uzstādīti viens vai vairāki ETL uzlādes punkti". Piem., šobrīd CSDD izveidotajā uzlādes infrastruktūrā katrā uzlādes stacijā ir pieejami trīs uzlādes punkti.

- 3) lai kritēriji uzlādes punktu uzstādīšanai degvielas uzpildes stacijās tiktu noteikti viennozīmīgi, piem., kādā attālumā "... pie valsts nozīmes autoceļiem ...", kā arī saskaņā ar Likumprojekta 5.panta 8.daļas 3.punktā paredzēto Ministru kabineta tiesību aktu ("Ministru kabinets nosaka ... alternatīvo degvielu uzlādes vai uzpildes punktu izveides degvielas uzpildes stacijās kritērijus"), **no Likumprojekta svītrot 5.panta 2.daļu;**

Ieteicams veikt detalizētu izpēti par kritērijiem uzlādes punktu uzstādīšanai degvielas uzpildes stacijās, jo, piem., pasažieru un kravu pārvadājumu pārnese uz elektrotransportlīdzekļiem pilsētās sniedz vislielāko sabiedrisko labumu – maksimālo energoefektivitāti un gaisa piesārņojuma samazināšanu:

"Līdz 2030. gadam uz pusi samazināt "tradicionālās degvielas" automobiļu izmantošanu pilsētas transportā; līdz 2050. gadam pakāpeniski pārtraukt to izmantošanu pilsētās; līdz 2030. gadam lielākajos apdzīvotajos centros panākt pilsētu loģistiku praktiski bez CO₂ emisijām".¹

- 4) atbilstoši vēstules 1.1.punktā izteiktajam apsvērumam, Likumprojekta 5.panta 4.daļu papildināt ar "publiski pieejamu", un **izteikt šādā redakcijā:**

"(4) publiski pieejamu uzlādes punktu operatori katru gadu ziņo Centrālajai statistikas pārvaldei par tās uzlādes punktā elektrotransportlīdzekļos uzlādēto elektroenerģijas apjomu un uzlādes punkta pieslēguma veidu, tai skaitā, vai uzlādes punkts ir tiešā pieslēgumā pieslēgts iekārtai, kura ražo atjaunojamo elektroenerģiju."

- 5) lai neierobežotu Ministru kabineta prasību aptvērumu strauji mainīgajā e-mobilitātes jomā, 5.panta 8.daļas 1.punktu **izteikt šādā redakcijā:**

"(8) Ministru kabinets nosaka:

- 1) prasības attiecībā uz elektrotransportlīdzekļu uzlādes punktiem, to uzstādīšanu un ekspluatāciju, nosakot dalījumu un prasības atkarībā no tehniskajiem un organizatoriskajiem kritērijiem,"

¹ BALTĀ GRĀMATA

Ceļvedis uz Eiropas vienoto transporta telpu — virzība uz konkurētspējīgu un resursefektīvu transporta sistēmu (33.punkts 9.lp.)

Kritēriju piemēri.

Tehniskie kritēriji:

- uzlādes punkta jauda;

Piemēram, Lietuvā atbalsta apjoms ir plānots atkarībā no jaudas:

"Allowance for the purchase/installation of public high power recharging points for electric vehicles in problematic or commercially unattractive locations by national roads and in the cities (up to 50 kW – EUR 5 000; up to 100 kW – EUR 10 000)"

(NATIONAL ENERGY AND CLIMATE ACTION PLAN OF THE REPUBLIC OF LITHUANIA FOR 2021-2030; *T13.Promoting the use of electric vehicles and developing the recharging infrastructure.*, 64.lp.; turpmāk – Lietuvas NEKP 2030).

Piezīme: labota šķietamā drukas kļūda Lietuvas NEKP 2030: no "5 000 000" uz "5 000".

- uzlādes punkta savienojuma veids:
 - ar spraudņa savienojumu;
 - pantogrāfs: piem., ar pantogrāfa pieslēgumu aprīkoti Latvijā izstrādātie un ražotie e-autobusi², kuru ekspluatācijas uzsākšana plānota 2021.gadā;
 - bezvadu (induktīvais) statiskais vai dinamiskais (uzlāde elektrotransportlīdzeklim esot kustībā): tehniskie standarti ir izstrādāti un ražotāji izgatavojuši prototipus sērijveida elektromobiļiem;
- uzlādes punkta strāvas veids:
 - maiņstrāvas;
 - līdzstrāvas.

Organizatoriskie kritēriji:

- publiski pieejams uzlādes punkts;
- puspublisks jeb daļēji publiski pieejams uzlādes punkts;
- privāts jeb individuāls uzlādes punkts.

Piemēri uzlādes punkta kategorijas "daļēji publiski pieejams" un "privāts" lietojumam:

– Lietuvas NEKP 2030: "Allowance for the purchase/installation of semi-public and private normal power recharging points for electric vehicles (up to 22 kW and up to EUR250)";

– Nīderlandē:

"Categorizing the number of charging stations by type, both regular public as well as semi-public charging stations saw a steady increase between 2010 and 2019. Regular public chargers are available 24/7 and increased from 400 stations in 2010 to 21,049 as of February 2019. Semi-public charging points are interoperable (reported as accessible by their owners) and can be found at shopping malls, office buildings, parking garages etc. This type of charging station grew from 0 in 2010 to 17,059 in 2019".³

² <https://emobility.lv/lv/>

³ <https://www.statista.com/statistics/955066/public-and-semi-public-charging-stations-for-electric-vehicles-in-netherlands/>

- 6) atbilstoši vēstules 1.1.punktā izteiktajam apsvērumam, 7. panta 3.daļu papildināt ar "publiski pieejamos" un **izteikt šādā redakcijā:**

"(3) Publiski pieejamos uzlādes punktos un uzpildes punktos norāda informāciju par tajos pieejamajiem alternatīvās degvielas veidiem un to izcelsmi, ja uzlādes punkta vai uzpildes punkta operatoram ir alternatīvās degvielas izcelsmi pamatojošie dokumenti. Informāciju izvietoj uz uzpildes punkta sūkņiem, to sprauslām un uzlādes pieslēgumiem.";

- 7) atbilstoši vēstules 1.1.punktā izteiktajam apsvērumam 7. panta 6.daļu papildināt ar "publiski pieejama" un **izteikt šādā redakcijā:**

"(6) Degvielas piegādātājs, publiski pieejama uzlādes punkta operators vai īpašnieks un uzpildes punkta operators informē Ministru kabineta noteikto institūciju par attiecīgā punkta darbības uzsākšanu vai pārtraukšanu, kura savā tīmekļa vietnē publicē informāciju par uzlādes punktu un uzpildes punktu izvietojumu Latvijas Republikas teritorijā."

- 8) tā kā Likumprojektā lietotajam jēdzienam "atjaunojamā elektroenerģija" (piem., Likumprojekta 6.panta 2.daļa, 8.panta 1.daļas 3.punkts, 8.panta 9.daļa) nav fizikāla pamatojuma, kā arī minētais jēdziens nav definēts Likumprojektā, precizēt minētā jēdziena lietojumu Likumprojektā, un ieteicamā definīcija:

"atjaunojamā elektroenerģija – no atjaunojamiem energoresursiem ražota elektroenerģija".

Ar cieņu,
biedrības "Bezizmešu mobilitātes atbalsta biedrība"
valdes priekšsēdētājs (mob.t. 29268801)

Arnis Bergs